

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DE L'ORDRE PER LA QUAL ES REGULA L'APROFITAMENT FORESTAL DEL LLENTISCLE I DEL BRUC AMB FINALITAT COMERCIAL I ES MODIFICA EL RÈGIM JURÍDIC DE BOIX GRÈVOL

Memòria general del projecte

Índex

- Justificació de la necessitat de la disposició i adequació d'aquesta als fins que es persegueixen
- Marc normatiu
- Relació de disposicions afectades pel projecte de disposició i taula de vigència i derogacions resultants.
- Competència de la Generalitat sobre la matèria.
- Tràmits previs de consulta pública i participació.
- Relació motivada de les persones i les entitats a les quals s'ha d'atorgar tràmit d'audiència.
- Procedència, si escau, de sotmetre l'expedient a informació pública.

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DE L'ORDRE PER LA QUAL ES REGULA L'APROFITAMENT FORESTAL DEL LLENTISCLE I DEL BRUC AMB FINALITAT COMERCIAL I ES MODIFICA EL RÈGIM JURÍDIC DE BOIX GRÈVOL

Justificació de la necessitat de la disposició i adequació d'aquesta als fins que es persegueixen

Els terrenys forestals es caracteritzen per ser multifuncionals, ja que compleixen finalitats econòmiques, socials i mediambientals i l'aprofitament d'aquestes superfícies forestals s'ha de fer de tal manera, i amb tal intensitat, que es preservin la seva biodiversitat, productivitat, capacitat de regeneració, vitalitat i potencial per complir, ara i en el futur, funcions ecològiques, econòmiques i socials significatives, sense ocasionar danys als ecosistemes.

Cal disposar de normatives que s'adrecin a garantir la gestió sostenible i equilibrada del potencial multifuncional esmentat de les superfícies forestals, de manera que els serveis ecosistèmics vitals que presten, puguin funcionar correctament i satisfer la creixent demanda de matèries primeres per a productes nous o ja existents orientats a satisfer aquesta.

També cal un ús eficient dels recursos, l'optimització de la contribució dels boscos i del sector forestal al desenvolupament rural, el creixement i la creació d'ocupació i alhora, garantir i demostrar que es gestionen d'acord amb els principis de la gestió forestal sostenible.

D'altra banda, la intensitat de l'aprofitament de productes com el llentiscle i el bruc s'ha vist incrementat de forma notable durant els darrers anys, adquirint una major importància tant des d'un punt de vista econòmic, com social i ambiental.

Aquest fet va arribar al Parlament de Catalunya, i des de la Comissió d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Món Rural, en sessió de data 27.07.2021, va adoptar la Resolució 53/XIV, 250-00060/13, adreçada específicament a la recol·lecció del llentiscle. Aquesta indica, entre altres, a reiniciar el tràmit de la regulació de la recol·lecció del llentiscle (*Pistacia lentiscus*, *Pistacia terebinthus* i híbrids).

Actualment, l'aprofitament de llentiscle i bruc es realitza sense el permís de la titularitat dels terrenys, i això implica que se'n derivin pràctiques furtives en les que actualment no existeix un control sobre la quantitat recol·lectada ni una regulació sobre les tècniques de recol·lecció. A més, actualment la recol·lecció d'aquestes espècies es realitzen amb finalitat lucrativa, i habitualment per part de professionals amb precarietat laboral. Davant d'aquests escenaris, és del tot necessari disposar d'una regulació que determini en quines condicions cal desenvolupar l'activitat extractiva d'aquests productes tenint en compte els principis de sostenibilitat i multifuncionalitat de les superfícies forestals.

Amb la redacció d'aquesta norma reguladora de la recol·lecció del llentiscle i del bruc, es pretén preservar les seves poblacions i la seva productivitat, capacitat de regeneració, vitalitat i potencial per complir, ara i en el futur, funcions ecològiques, econòmiques i socials significatives, sense perjudicar els ecosistemes.

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DE L'ORDRE PER LA QUAL ES REGULA L'APROFITAMENT FORESTAL DEL LLENTISCLE I DEL BRUC AMB FINALITAT COMERCIAL I ES MODIFICA EL RÈGIM JURÍDIC DE BOIX GRÈVOL

També es pretén mantenir una correcta traçabilitat dels productes, especialment al primer grau de la comercialització, disposar de dades concretes sobre volum de recol·lecció i volum de negoci d'aquesta activitat, facilitar la detecció de possibles irregularitats de l'activitat recol·lectora i dotar als propietaris de terrenys forestals d'una major cobertura normativa.

Així mateix, es vol professionalitzar el sector sotmetent als operadors que volen realitzar aprofitaments forestals de llentiscle i bruc amb ànim comercial, a un règim d'intervenció administrativa senzill, però que permeti establir requisits i condicions, per exercir l'activitat, assegurant una bona gestió forestal durant la seva recol·lecció i augmentar la seguretat jurídica de l'activitat.

Pel que fa al boix grèvol, des de l'any de la publicació de la normativa vigent fins ara han passat gairebé 40 anys, i actualment ens trobem davant d'un escenari molt diferent, amb presència d'un gran nombre d'individus d'aquesta espècie en aquelles zones del territori aptes pel seu desenvolupament. De fet, a la Llista Vermella de la Unió Internacional per a la Conservació de la Natura (UICN) apareix catalogada com espècie de "preocupació menor. Aquesta nova realitat implica la necessitat d'un canvi en el tractament d'aquesta espècie que permeti dur a terme una gestió sostenible de l'ecosistema.

Per tot això, amb aquesta nova ordre, el boix grèvol deixa de ser considerada una espècie protegida a Catalunya i passa a ser una espècie regulada d'acord amb el que estableix el *RD 289/2003, de 7 de març, sobre comercialització dels materials forestals de reproducció* quan l'objectiu de la recol·lecció sigui la reproducció en planter, producció i comercialització de plantes, parts de plantes, fruits o llavors; i d'acord amb el que estableix *RD 124/2017, de 24 de febrer, relatiu a l'accés als recursos genètics procedents de taxons silvestres i al control de la utilització*, quan la recollida d'aquesta espècie es realitzi amb finalitat científica (assajos, conservació i millora genètica, estudis sobre l'espècie, etc.). D'altra banda, resta prohibida la recollida de plantes o parts de plantes d'aquesta espècie amb finalitat ornamental, així com tampoc està permès el seu desarrelament, per tal de seguir garantint la persistència i l'estat de conservació favorable de l'espècie.

Per tal d'adequar les necessitats exposades, en la present disposició s'han considerat al redactat de la nova ordre la incorporació d'una sèrie de mesures que es descriuen a continuació:

- 1) Es garanteix la **sostenibilitat** de l'aprofitament de bruc i llentiscle incorporant *condicions tècniques d'execució* i una recurrència de manera que quedi garantida llur persistència.
- 2) Es garanteix la **traçabilitat** del procés d'aprofitament en la fase de **recol·lecció a bosc**. El seguiment de la traçabilitat durant aquesta primera fase serà possible gràcies a l'obligació de fer una comunicació final anual amb les dades de l'aprofitament, data de venda i a qui es fa la venda del producte.

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DE L'ORDRE PER LA QUAL ES REGULA L'APROFITAMENT FORESTAL DEL LLENTISCLE I DEL BRUC AMB FINALITAT COMERCIAL I ES MODIFICA EL RÈGIM JURÍDIC DE BOIX GRÈVOL

- 3) Es proporciona una major **cobertura normativa als propietaris** exigint que qui realitza l'aprofitament de llentiscle o bruc disposi de l'autorització titular dels terrenys.
- 4) La gestió de la informació de les comunicacions presentades per dur a terme els aprofitaments de llentiscle i bruc, **permetrà fer el seguiment i control d'aquests aprofitaments forestals**, proporcionant dades concretes sobre la quantitat de producte recol·lectat per ubicació concreta.
- 5) **La possibilitat de realització de treballs silvícoles** que formin part d'un aprofitament forestal o de qualsevol altra obra autoritzada en terreny forestal (construcció d'infraestructures, etc.) **a on sigui present el boix grèvol**, per tal de dur a terme **una gestió forestal sostenible a bosc**.

Marc normatiu

Normes estatals

- Llei 21/2015, de 20 de juliol, per la qual es modifica la Llei 43/2003, de 21 de novembre de forests.
- Llei 30/2006, de 26 de juliol, de llavors i plantes de viver i de recursos fitogenètics.
- Llei 43/2003, de 21 de novembre, de forests, modificada per la Llei 10/2006, de 28 d'abril.
- RD 289/2003, de 7 de març, sobre comercialització dels materials forestals de reproducció.
- RD 124/2017, de 24 de febrer, relatiu a l'accés als recursos genètics procedents de taxons silvestres i al control de la utilització.

Normes catalanes

- Llei 16/2015, de 21 de juliol, de simplificació d'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat i d'impuls de l'activitat econòmica.
- Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.
- Llei Orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DE L'ORDRE PER LA QUAL ES REGULA L'APROFITAMENT FORESTAL DEL LLENTISCLE I DEL BRUC AMB FINALITAT COMERCIAL I ES MODIFICA EL RÈGIM JURÍDIC DE BOIX GRÈVOL

- Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya, modificada per la Llei 2/2014 (article 177), de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic.
- Llei 7/1999, de 30 de juliol, del Centre de la Propietat Forestal.
- Ordre ARP/122/2017, de 13 de juny, per la qual es reguen els instruments d'ordenació forestal.

Relació de disposicions afectades pel projecte de disposició i taula de vigències i derogacions resultants

- Ordre de 28 d'octubre de 1986, per la qual es regula el verd ornamental nadalenc i es protegeix el boix grèvol. Derogació de l'article 2.
- Ordre de 5 de novembre de 1984, sobre protecció de plantes de la flora autòctona amenaçada a Catalunya. Modificació de l'Annex II.

Competència de la Generalitat sobre la matèria

D'acord amb l'apartat 2.b) de l'article 116 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, correspon a la Generalitat de Catalunya la competència compartida de la regulació i el règim d'intervenció administrativa i d'usos de la forest, dels aprofitaments i els serveis forestals i de les vies pecuàries de Catalunya.

Pel que fa a l'àmbit estatal, la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de forests, modificada per la Llei 10/2006, de 28 d'abril, estableix en el seu article 8 que les comunitats autònomes exerceixen aquelles competències que en matèria de forests i aprofitaments forestals, i les que en virtut d'altres títols competencials que incideixen en aquesta Llei, tenen atribuïdes en els seus estatuts d'autonomia.

Pel que fa a l'àmbit de Catalunya:

L'article 46.2 de la Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya, preveu que poden ésser objecte d'aprofitament forestal les fustes, les llenyes, les escorces, les pastures, els fruits, les resines, les plantes aromàtiques, les plantes medicinals, els bolets (incloses les tòfones), els productes apícoles i, en general, els altres productes propis dels terrenys forestals.

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DE L'ORDRE PER LA QUAL ES REGULA L'APROFITAMENT FORESTAL DEL LLENTISCLE I DEL BRUC AMB FINALITAT COMERCIAL I ES MODIFICA EL RÈGIM JURÍDIC DE BOIX GRÈVOL

L'article 49 de la Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya, preveu que el departament competent en matèria forestal pot regular els aprofitaments de productes propis de terrenys forestals.

Tràmits previs de consulta pública prèvia i participació ciutadana

S'ha portat a terme la consulta pública prèvia, d'acord amb el que estableix l'article 133.1 de la Llei estatal 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les Administracions públiques. Aquesta consulta es va realitzar entre el dia 15 de març i el 15 d'abril de 2022, per a que la ciutadania, en general, i les organitzacions més representatives potencialment afectades per aquesta nova norma, poguessin expressar-se sobre l'adequació de la norma als problemes que es volen solucionar, la necessitat i oportunitat de l'aprovació d'aquesta norma, els objectius de la mateixa i les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores.

Durant la consulta pública prèvia es van rebre diverses aportacions a través del portal Participa Gencat. Les aportacions rebudes es van valorar segons consta al corresponent informe de retorn.

Atès que el tràmit de participació s'estableix de forma obligatòria per a totes les iniciatives normatives que *“per la importància que tenen o per la matèria que regulen, l'Administració pública considera pertinent obrir aquest procés participatiu”*, tal com preveu l'article 69.1 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, el projecte ha de ser sotmès a aquest tràmit durant el termini d'un mes, el resultat del qual ha de ser incorporat a la Memòria d'observacions i al·legacions presentades en els tràmits de consulta interdepartamental, audiència, informació pública i informes, si escau, i raons que han dut a desestimar-les, si és el cas.

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DE L'ORDRE PER LA QUAL ES REGULA L'APROFITAMENT FORESTAL DEL LLENTISCLE I DEL BRUC AMB FINALITAT COMERCIAL I ES MODIFICA EL RÈGIM JURÍDIC DE BOIX GRÈVOL

Relació motivada de les persones i les entitats a les quals s'ha d'atorgar tràmit d'audiència

Atès que la present normativa pot afectar a diverses persones i entitats del sector forestal, es considera adient atorgar el tràmit d'audiència a representants de boscos privats i representats sindicats agraris i forestals en general.

Les propostes de les disposicions de caràcter general es presenten a la Taula Intersectorial Forestal. Aquesta Taula va ser creada per l'article 69 de la Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya, que preveu que siguin representades les organitzacions professionals relacionades amb el sector i, mitjançant llurs associacions, els propietaris forestals públics i privats, les empreses d'explotació forestal, les indústries de transformació de productes forestals, les indústries que utilitzen, en llurs productes, derivats directes o indirectes de produccions forestals, i les que produeixen béns d'equip per als treballs forestals. En conseqüència, s'inclou en tràmit d'audiència, les entitats següents:

- ✓ Associació Catalana d'Empreses de Treballs Forestals (ACETREF)
- ✓ Associació de Rematants i Serradors de Catalunya (ARESCAT)
- ✓ Associació Catalana de Municipis (ACM)
- ✓ Associació de Micropobles de Catalunya (AMC)
- ✓ Federació de Municipis de Catalunya (FMC)
- ✓ Clúster Bioenergia de Catalunya (CBC)
- ✓ Col·legi Oficial d'Enginyers de Forests a Catalunya (CEFC)
- ✓ Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals de Catalunya (CETAFC)
- ✓ Consorci Forestal de Catalunya (CFC)
- ✓ Associació d'Entitats Locals Propietàries Forestals a Catalunya (ELFOCAT)
- ✓ Federació Catalana d'Associacions de propietaris forestals. (BOSCAT)
- ✓ Institut Agrícola Català de Sant Isidre (IACSI)
- ✓ Joves Agricultors i Ramaders de Catalunya (JARC)
- ✓ Sector d'Equipaments per Treballs Forestals
- ✓ Unió de Pagesos de Catalunya (UP)

A més, es preveu incloure en el tràmit d'audiència:

- Associació Flora Catalana
- Mercat de la Flor i planta ornamental de Catalunya
- Cos d'Agents Rurals
- Centre de Ciència i Tecnologia Forestal de Catalunya
- Forestal Catalana S.A
- Federación Española de Empresarios de Setas y Trufas (FETRUSE)

MEMÒRIA JUSTIFICATIVA DE L'ORDRE PER LA QUAL ES REGULA L'APROFITAMENT FORESTAL DEL LLENTISCLE I DEL BRUC AMB FINALITAT COMERCIAL I ES MODIFICA EL RÈGIM JURÍDIC DE BOIX GRÈVOL

Procedència, si escau, de sotmetre l'expedient a informació pública

L'article 64.2.f) de la Llei 26/2010, del 23 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya, estableix la procedència, si s'escau, de sotmetre el projecte de disposició reglamentària a informació pública.

L'expressió "si s'escau", ens ha de permetre valorar la idoneïtat o no de sotmetre aquest projecte al tràmit de informació pública, tenint en compte que aquest ha de passar, també, pel tràmit d'audiència.

A diferència del tràmit d'audiència, que és limita a la participació d'aquelles persones, entitats, associacions o agrupacions que vegin els seus interessos i fins directament afectats per l'objecte de la disposició, el tràmit d'informació pública permet que qualsevol ciutadà tingui o no interès directe o legítim pugui efectuar al·legacions. El tràmit d'informació pública permet, per un costat, que els ciutadans al·leguin el que estimin convenient en defensa de l'interès general i, per un altre costat, permet que els ciutadans afectats, que no han pogut ser determinats per l'Administració, puguin comparèixer en el procediment i fer valer els seus interessos. La informació pública garanteix així el coneixement generalitzat de les disposicions que seran aprovades per l'Administració, i encara que dirigides a la generalitat dels ciutadans, no exclou la possibilitat de realitzar al·legacions per als ciutadans o organitzacions i associacions afectades que es personin en el procediment i en els que no concorren els criteris restrictius per considerar preceptiva la seva participació en el tràmit d'audiència.

Per tot l'exposat, l'Administració ha de fomentar la participació de tots els ciutadans com a garantia de l'encert i de l'oportunitat d'aquesta norma, ja que aquest tràmit, va referit a un interès general i col·lectiu que transcendeix del propi dels que poden veure's afectats directament en els seus drets i interessos. A més, serveix com a eina d'informació per a l'Administració per veure com es millora el contingut d'aquesta disposició i, també, per revestir de legitimitat democràtica la norma que es vol impulsar.

Com a conseqüència, s'entén que procedeix sotmetre a informació pública aquest projecte d'ordre.

Barcelona, XX de XXXX de 2024

Vist i plau

El responsable de tramitació
d'expedients jurídics

La directora general de Boscos
i Gestió del Medi